

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „СВЕТИ СВЕТИ КИРИЛ И МЕТОДИЙ”

гр. Завет, общ. Завет, обл. Разград, ул. „Кирил и Методий” № 34
телефон: 0878684402 – директор, 0879835894 – заместник-директор,
0876207330 – счетоводител, 0879835895 - ЗАС
e-mail: info-1701101@edu.mon.bg

ЗАПОВЕД
№ РД-12-880 / 14.09.2026 г.

На основание чл. 259, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование, във връзка с чл. 175 от същия нормативен документ, чл. 31, ал. 1, т. 6 и т. 24 от Наредба № 15 от 22 юли 2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти и във връзка с решение на педагогическия съвет (протокол № 15 от 11.09.2026 г.)

УТВЪРЖДАВАМ:

МЕРКИ

за

ограничаване и предотвратяване отпадането на ученици
в СУ „Св. Св. Кирил и Методий” – гр. Завет, общ. Завет, обл. Разград
за учебната 2026/2027 година

Контрол по изпълнението на заповедта възлагам на г-жа Красимира Богданова, заместник-директор по учебната дейност в СУ – гр. Завет.

Препис от настоящата заповед да се връчи от ЗАС по принадлежност за сведение и изпълнение.

ДИРЕКТОР:

/Садие Федаил/

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „СВЕТИ СВЕТИ КИРИЛ И МЕТОДИЙ“
гр. Завет, общ. Завет, обл. Разград, ул. „Кирил и Методий“ № 34
GSM 0878684402 – директор, GSM 0879835894 – заместник-директор,
GSM 0876207330 – счетоводител, GSM 0879835895 - ЗАС
e-mail: info-1701101@edu.mon.bg

МЕРКИ
ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ И ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ
НА ОТПАДАНЕТО НА УЧЕНИЦИ
ОТ УЧИЛИЩЕ

МЕРКИ ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ И ПРЕДОТВРЯВАНЕ НА ОТПАДАНОТО НА УЧЕНИЦИ ОТ УЧИЛИЩЕ

I. Причини за отпадане на ученици	1
II. Училищни мерки за ограничаване и предотвратяване на отпадането	3
1. Създаване на позитивна и приобщаваща образователна среда	3
2. Повишаване на качеството на образованието	4
3. Подкрепа за ученици от уязвими групи	4
4. Приобщаващо образование за ученици със специални образователни потребности (СОП)	5
5. Активно включване на родителите	5
6. Индивидуално и групово наставничество	5
7. Система за ранно предупреждение и мониторинг	5
8. Финансова и материална подкрепа	6
9. Сътрудничество с институции	6
III. Очаквани резултати	6
IV. Мониторинг и оценка	6
Използвани източници	7

Този правилник е разработен в съответствие с последните законодателни промени на Министерството на образованието и науката (МОН) към юни 2026 г., включително измененията в Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО – ДВ, бр. 26 от 27.03.2025 г. и бр. 64 от 05.08.2025 г.), Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021–2030) и действащия Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система.

I. Причини за отпадане на ученици

Отпадането на ученици е резултат от комплексни социални, икономически и образователни фактори, които засягат училищата в цялата страна. Основните причини, идентифицирани в изследвания като Обзор на образованието и обучението за 2025 г. 2025 - България, включват:

- **Икономически затруднения:** Ниски семейни доходи и безработица на родителите, което принуждава учениците, особено в гимназиален етап, да работят, за да подпомагат семействата си.
- **Миграция на родители:** Деца, оставени на грижите на настойници (баби, дядовци или други роднини), които често нямат капацитет за ефективна подкрепа на образованието.
- **Родителска незаинтересованост:** Ниско ниво на образование или функционална неграмотност сред родителите, водещи до липса на ангажираност в учебния процес на децата.
- **Образователни предизвикателства:** Ниско входящо ниво на учениците, слаба езикова и функционална грамотност, трудности в усвояването на учебния материал, липса на мотивация и учебни навици.
- **Социални рискове:** Уязвимост към ранни бракове, бременности, трафик на хора или социална изолация, което допринася за прекъсване на образованието.

II. Училищни мерки за ограничаване и предотвратяване на отпадането

Мерките са структурирани в девет основни области, съобразени с националните политики и насочени към подкрепа на учениците и техните семейства. Те са разработени с цел да осигурят приобщаващо и качествено образование, като предотвратяват преждевременното напускане на училище.

1. Създаване на позитивна и приобщаваща образователна среда

- **Модернизация на материалната база:** Оборудване на класните стаи с информационни и комуникационни технологии (напр. интерактивни дъски, таблети) чрез финансиране от Програма „Изграждане на училищна STEM среда“, за да се повиши интересът към обучението.
- **Извънкласни дейности:** Включване на учениците в клубове по интереси (напр. спорт, изкуства, науки) и допълнителни занимания за преодоляване на обучителни затруднения.

- **Комуникация с родителите:** Изграждане на ефективна система за информиране чрез електронни платформи (електронен дневник, мобилни приложения) и редовни родителски срещи.
 - **Индивидуални програми:** Разработване на персонализирани планове за ученици с обучителни затруднения и за ученици със специални образователни потребности (СОП) в сътрудничество с ресурсен учител и психолог, съгласно ЗПУО.
 - **Работа по Механизма за обхват:** Активно участие в *Механизма за съвместна работа на институциите*, включващ координация с общини, Регионални управления по образованието (РУО) и социални служби за обхващане на ученици в задължителна училищна възраст.
 - **Превенция на насилието:** Въвеждане на програми за медиация, тренинги за социално-емоционални умения и политики за нулева толерантност към тормоз.
 - **Приобщаваща среда:** Насърчаване на равнопоставеност чрез смесени паралелки и дейности за изграждане на толерантност.
- 2. Повишаване на качеството на образованието**
- **Диагностични оценки:** Провеждане на начални тестове в първия месец на учебната година за идентифициране на ученици в риск от отпадане (вкл. тестове относно тормоз в училище), последвано от периодични оценки за проследяване на напредъка.
 - **Образователен медиатор:** Назначаване на медиатори за подпомагане на ученици от уязвими групи и улесняване на комуникацията със семействата, съгласно Стратегическата рамка за намаляване на дела на преждевременно напусналите образователната система.
 - **Индивидуализирано обучение:** Прилагане на диференцирани методи, като проектно-базирано обучение, в часовете за допълнителна подкрепа.
 - **Квалификация на учители:** Организиране на обучения за педагогически специалисти по приобщаващо образование и разпознаване на ранни сигнали за отпадане.
 - **Професионално ориентиране:** Предоставяне на програми за кариерно консултиране и квалификационни курсове за ученици от гимназиален етап, насочени към пазара на труда.
 - **Целодневна организация:** Разширяване на целодневното обучение до VII клас, за да се осигури структурирана и безопасна среда за учениците.
- 3. Подкрепа за ученици от уязвими групи**
- **Приобщаващи практики:** Разработване на политики за предотвратяване на обособяването на ученици по социални или културни признаци, насърчаващи съвместна работа в клас.
 - **Информационни кампании:** Провеждане на сесии за ученици и родители относно рисковете от трафик на хора и ранни бременности, в сътрудничество с неправителствени организации.

- **Консултативни мероприятия:** Организиране на работилници за репродуктивно здраве и превенция на социални рискове, насочени към подрастващи и техните семейства.
 - **Сътрудничество с НПО:** Партньорство с организации, подкрепящи уязвими групи, за предоставяне на допълнителни ресурси и програми.
- 4. Приобщаващо образование за ученици със специални образователни потребности (СОП)**
- **Ресурсно подпомагане:** Осигуряване на достъп до специализирани учители и помощно оборудване чрез регионални центрове за приобщаващо образование (РЦПППО-Разград).
 - **Индивидуални програми:** Изготвяне на персонализирани планове за обучение в сътрудничество с учители, ресурсен учител и родители.
 - **Психо-социална подкрепа:** Предоставяне на консултации с психолог за ученици със СОП и техните семейства, за да се подпомогне социалната им интеграция.
- 5. Активно включване на родителите**
- **Родителски настоятелства:** Насърчаване на участието на родителите в училищните настоятелства за вземане на решения, свързани с образованието.
 - **Обучителни програми:** Провеждане на курсове за родители по функционална грамотност и подкрепа на учебния процес на децата.
 - **Институционално сътрудничество:** Координация с местни институции, като дирекции за социално подпомагане, за подкрепа на семейства в риск.
 - **Обмяна на добри практики:** Организиране на междуучилищни форуми за споделяне на успешни подходи за ангажиране на родителите.
- 6. Индивидуално и групово наставничество**
- **Менторски програми:** Създаване на менторски групи, в които учители и по-големи ученици подпомагат ученици в риск.
 - **Гражданско образование:** Включване на теми за толерантност, екипност и отговорност в часовете на класа.
 - **Превенция на конфликти:** Провеждане на тренинги за управление на конфликти и изграждане на социални умения.
- 7. Система за ранно предупреждение и мониторинг**
- **Идентификация на рискови ученици:** Анализ на отсъствия, оценки и поведенчески сигнали в първите два месеца на учебната година.
 - **Електронен дневник:** Използване на електронни платформи (Shkolo, НЕИСПУО) за незабавно уведомяване на родителите за отсъствия и академични резултати.
 - **Седмични и месечни справки:** Изготвяне на доклади за отсъствия, които се споделят с институциите при системни нарушения.
 - **Индивидуални планове за подкрепа:** Разработване на мерки за ученици с висок риск, като допълнителни занятия, психологическа помощ или целодневна организация.

8. Финансова и материална подкрепа

- **Безплатен транспорт:** Осигуряване на транспорт за ученици от населените места в рамките на община Завет до 18-годишна възраст, съгласно ЗПУО.
- **Безплатни учебници:** Предоставяне на учебници и помагала за всички ученици от I до XII клас.
- **Стипендии:** Финансова подкрепа за ученици от социално слаби семейства или семейства без родител/и в гимназиален етап на обучение.
- **Безплатно хранене:** Осигуряване на обяд за ученици в неравностойно положение, в рамките на национални програми.

9. Сътрудничество с институции

- **Междуетноститутуционални екипи:** Участие в съвместни групи с общини и РУО за обхващане на деца извън училище, съгласно Механизмът за съвместна работа на еноститутуциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.
- **Проекти за финансиране:** Кандидатстване за проекти по Програма „Образование“ 2021–2027 за подкрепа на приобщаващо образование.
- **Партньорство с бизнеса:** Сътрудничество с местни работодатели за стажове и професионално ориентиране на ученици.

III. Очаквани резултати

- Намаляване на процента на отпадналите ученици чрез ранна интервенция и целенасочена подкрепа.
- Повишаване на ангажираността на учениците и родителите в образователния процес.
- Подобряване на академичните резултати и социалната интеграция на учениците от уязвими групи.
- Укрепване на междуетноститутуционалното сътрудничество за устойчиво обхващане на всички деца в задължителна училищна възраст.

IV. Мониторинг и оценка

- **Намаляване на дела на преждевременно напусналите** – цел: поддържане под 8% (национално ниво към 2024 г. е 8,2%).
- **Редовност на присъствие** – процент на ученици с отсъствия над 10% от учебните часове (цел: под 15% в рисковите групи; мониторинг на месечна база чрез електронния дневник).
- **Процент на ученици в риск, обхванати с индивидуални планове за подкрепа** – цел: 100% от идентифицираните (вкл. от уязвими групи и СОП).
- **Брой върнати/обхванати ученици** чрез Механизма за съвместна работа (сътрудничество с РУО, община и социални служби).
- **Подобряване на академичните резултати** – процент на ученици с подобрение в диагностичните оценки (начални и периодични тестове) с поне 8–10%.
- **Ангажираност на родителите** – процент участие в родителски срещи и настоятелства (цел: над 50%).

- **Годишен отчет** – сравнение с предходната година по всички индикатори, представян пред педагогическия съвет и РУО.
- **Анкети** – удовлетвореност на ученици, родители и учители (цел: над 50% положителни отговори за училищния климат).

Използвани източници

- Закон за предучилищното и училищното образование, последно изменен през март 2025 г.
- Стратегическа рамка за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2021–2030)
- Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане на ученици
- Обзор на образованието и обучението за 2025 г. - България
- Национален план за възстановяване и устойчивост (компонент „Образование и умения“)
- Оперативна програма “Образование” 2021-2027